



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená dne X.
bytem X.

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 3. 2025, č. j.: MV-20909-7/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 26. 3. 2025, č. j.: MV-20909-7/SO-2025, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 1. 2025, č. j.: OAM-25242-19/TP-2024, se zrušuje.
- III. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26. 3. 2025, č. j.: MV-20909-7/SO-2025, jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí

Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 9. 1. 2025, č. j.: OAM-25242-19/TP-2024, kterým byla podle ust. § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zamítnuta její žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podaná podle ust. § 68 z.p.c.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že přicestovala do České republiky dne 1. 9. 2017, následující čtyři roky zde pobývala na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a další tři roky za jinými účely (od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2024). Po 5 letech a 3 dnech požádala o povolení k trvalému pobytu. Je si vědoma, že z doby studia se pro účely trvalého pobytu započítávají pouze dva roky. Žalovaná nesprávně stanovila délku pobytu ve dnech namísto v letech, jak vyžaduje zákon, a dospěla k chybnému závěru, že délka nepřetržitého pobytu žalobkyně činila 1823,5 dne, tedy 4 roky, 11 měsíců a 27,5 dne. Pokud je lhůta určená počtem let, její konec se svým označením shoduje se dnem, kdy nastala skutečnost rozhodná pro její počátek. V případě žalobkyně doba nepřetržitého pobytu uplynula dne 1. 9. 2024 a žádost byla podána dne 4. 9. 2024. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost výpočtu délky pobytu na území ČR a dále pro nedostatek důvodů rozhodnutí kvůli absenci judikatury správních soudů a odborné literatury.
3. Žalovaná porušila ust. § 61 odst. 1 z.p.c. a čl. 4 směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „směrnice“). Nevypořádala se s odvolacími námitkami a neposoudila soulad prvostupňového rozhodnutí s ust. § 68 z.p.c., § 40 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), čl. 4 směrnice, rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 30. 5. 2024, č. j.: 2 Azs 10/2024-23, body 26, 29 a 30, a rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2023, č. j.: 33 A 10/2023-86. Nezjistila skutkový stav bez důvodných pochybností. Prvostupňový orgán byl také povinen odmítnout žalobkyninu žádost nebo řízení zastavit z důvodu nesplnění podmínky nepřetržitého pobytu na území po dobu nejméně 5 let. Dále žalobkyně namítla podjatost úřední osoby X. Neučinila rozhodnutí o zastavení správního řízení z důvodu nesplnění zákonných podmínek, dopustila se nečinnosti a průtahů, vydala zamítavé rozhodnutí a zastavila správní řízení o nové žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Žalobkyně vyjádřila pochybnosti o její nestrannosti.
4. Závěrem žalobkyně navrhla zrušení prvostupňového rozhodnutí i rozhodnutí žalované a vrácení věci žalované k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula žalobní námitky a uvedla, že se v zásadě shodují s námitkami uplatněnými v odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu. Trvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a v podrobnostech odkázala na jeho odůvodnění a na úplný správní spis. Žaloba neobsahuje žádnou relevantní argumentaci. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 4. 9. 2024 podala žádost o povolení k trvalému pobytu, přičemž v rubrice Účel pobytu na území uvedla „Trvalý pobyt (68) dle § 68 po 5 let nepř. pob.“

7. Podle CIS bylo žalobkyni uděleno dlouhodobé pobytové oprávnění za účelem studia s platností od 1. 9. 2017 do 28. 2. 2018, dále od 1. 3. 2018 do 31. 8. 2018, od 1. 9. 2018 do 31. 8. 2019, od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020 a od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021. Následně jí bylo uděleno dlouhodobé povolení k pobytu za účelem hledání zaměstnání/zahájení podnikání od 1. 9. 2021 do 30. 5. 2022 s právní mocí od 15. 9. 2021, dále za účelem podnikání-OSVČ od 3. 6. 2022 do 31. 5. 2023, za účelem soužití rodiny-žad. manžel (§ 42a) od 25. 4. 2023 do 31. 5. 2025.
8. Žalobkyně ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 5. 12. 2024 uvedla, že dne 2. 11. 2024 uplynula zákonná lhůta k vydání rozhodnutí, požádala o urychlení řízení a odmítla se seznámit s podklady rozhodnutí.
9. Následně vydal prvoinstanční orgán rozhodnutí ze dne 9. 1. 2025, kterým podle ust. § 75 odst. 1 písm. h) z.p.c. zamítl žádost o povolení k trvalému pobytu, jelikož žalobkyně nesplňovala podmínku v ust. § 68 odst. 1 z.p.c. spočívající v pětiletém nepřetržitém pobytu na území před podáním žádosti. Do doby pětiletého nepřetržitého pobytu se započítává doba pobytu na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia jednou polovinou. Celková délka nepřetržitého pobytu činila 4 roky, 11 měsíců a 27,5 dne.
10. Žalobkyně podala proti rozhodnutí prvostupňového orgánu odvolání, ve kterém zpochybnila výpočet délky doby pobytu.
11. Posléze vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí ze dne 26. 3. 2025, kterým odvolání zamítla. Potvrdila závěr prvostupňového orgánu, že žalobkyně nesplnila podmínku nepřetržitého pobytu na území v délce 5 let.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Soud ve věci rozhodl bez jednání ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
14. Podle ust. § 68 odst. 1 z.p.c. *povolení k trvalému pobytu se na žádost vydá cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let.*
15. Podle ust. § 68 odst. 2 písm. d) bodu 1 z.p.c. *do doby pobytu podle odstavce 1 se započítávají jednou polovinou doba pobytu na území na dlouhodobé vízum a na povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem studia.*
16. Podle ust. § 47 odst. 4 z.p.c. *pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti. To neplatí, jestliže žádost podle věty první nebyla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, v § 45 nebo v době, kdy se tento zákon na cizince nevztahuje podle § 2.*
17. Podle ust. § 14 odst. 1 s.ř. *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na*

svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.

18. Podle ust. § 48 odst. 2 s.ř. přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.
19. Nejvýznamnější otázkou v projednávané věci je, zda žalobkyně ke dni podání žádosti o povolení k trvalému pobytu pobývala nepřetržitě na území ČR po dobu alespoň pěti let.
20. K problematice trvalého pobytu se NSS vyjádřil např. v rozsudku ze dne 29. 12. 2022, č. j.: 3 Azs 238/2022-41: „Podle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se povolení k trvalému pobytu na žádost vydá cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let. Výkladem podmínek vydání povolení k trvalému pobytu stanovených citovaným ustanovením se v obecné rovině zabýval Nejvyšší správní soud mj. v rozsudku ze dne 15. 6. 2016, č. j. 9 Azs 95/2016-29, publ. Pod č. 3448/2016 Sb. NSS. Konstatoval, že v důsledku provázání rozhodování o trvalém pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců s institutem právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropském společenství na území (§ 83 – § 85 zákona o pobytu cizinců) musí být i samotné řízení o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců vedeno v souladu s požadavky směrnice Rady č. 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (Úř. věst. L 16/44 ze dne 23. 1. 2004, dále jen „Směrnice“). „Nepřetržitý pobyt dle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je tak třeba chápat ve smyslu Směrnice jako oprávněnou fyzickou přítomnost cizince na území. Z § 68 odst. 1 tudíž vyplývají dvě náležitosti nepřetržitého pobytu po dobu 5 let před podáním žádosti, a sice oprávněnost pobytu a fyzická přítomnost na území. Takový výklad podporuje mj. bod 6 preambule Směrnice, podle něhož pobyt cizince by měl být oprávněný a nepřetržitý, aby bylo možno prokázat, že dotyčná osoba se v zemi usídlila (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. 10. 2012, C-502/10, Singh). Existence pobytového oprávnění po celou dobu pobytu je tudíž základním předpokladem započítání doby takového pobytu (faktické přítomnosti na území) do 5leté doby podle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců [srov. např. § 68 odst. 2 písm. e) tohoto zákona, který umožňuje pouze zápočet doby pobytu na oprávnění uvedená v písm. a) až d)]. Takový výklad potvrdil Soudní dvůr Evropské unie, podle něhož „podmínka pobývat bezprostředně před podáním dotčené žádosti oprávněně a nepřetržitě na území dotčeného členského státu po dobu pěti let, stanovená v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/109, je nezbytnou podmínkou pro získání postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta podle uvedené směrnice (rozsudek ze dne 17. 7. 2014, C-469/13, Tahir, bod 34). Také z další judikatury Soudního dvora vyplývá, že jednotlivci nelze přiznat oprávnění vyplývající z vyšších pobytoových titulů, pokud jednotlivec nesplnil vnitrostátními předpisy stanovenou podmínku předchozího oprávněného pobytu (srov. např. rozsudky ze dne 27. 9. 2001, C-63/99, Gloszczuk, a ze dne 16. 11. 2004, C-327/02, Panayotova). Při posouzení otázky, zda stěžovatel splnil podmínku (náležitost) oprávněného pobytu, respektive nepřetržitého trvání pobytového oprávnění po dobu 5 let, je třeba dále vycházet z § 68 odst. 2 písm. a) až d) zákona o pobytu cizinců. Tato ustanovení určují, pobyt na jaká pobytová oprávnění se do doby podle § 68 odst. 1 tohoto zákona započítá a v jakém rozsahu. Při hodnocení splnění podmínky 5letého nepřetržitého oprávněného pobytu ke dni podání žádosti podle § 68 odst. 1 je tak třeba zohledňovat dobu kontinuálně na sebe navazujících pobytoových oprávnění (a faktickou přítomnost cizince na území v rámci této doby), a to v souladu s pravidly stanovenými § 68 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců.“
21. Žalobkynina pobytová historie je podle výpisů z CIS zřejmá. Žalobkyni bylo vydáno celkem pět dlouhodobých pobytoových oprávnění za účelem studia pro dobu od 1. 9. 2017

do 31. 8. 2021. Následně získala povolení k dlouhodobému pobytu za účelem hledání zaměstnání/zahájení podnikání s platností od 1. 9. 2021 do 30. 5. 2022, které nabylo právní moci dne 15. 9. 2021, dále povolení za účelem podnikání-OSVČ od 3. 6. 2022 do 31. 5. 2023 a za účelem soužití rodiny-žad. manžel (§ 42a) od 25. 4. 2023 do 31. 5. 2025. Dne 4. 9. 2024 podala žádost o povolení k trvalému pobytu.

22. Sporným obdobím je doba od 1. 9. do 14. 9. 2021, během které již skončila platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia a žalobkyně zároveň čekala na pravomocné rozhodnutí o své další žádosti.

23. K otázce fikce podle § 47 odst. 4 z.p.c. se výstižně vyjádřil Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 29. 4. 2024, č. j.: 41 A 7/2024-27, který potvrdil NSS usnesením ze dne 7. 8. 2024, č. j.: 6 Azs 130/2024-38. Krajský soud v Brně uvedl: „Lze shrnout, že fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců není skutečným povolením k pobytu. Takový pobyt na území – ač oprávněný – není kvalitativně totožný se povolením k dlouhodobému pobytu. Jeho smyslem je pouze vytvoření kontinuity mezi jednotlivými pobytovými tituly a nikoli umožnění procesního „zacyklení“ pobytových žádostí a prakticky neukončitelného pobytového oprávnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2017, č. j. 8 Azs 11/2017-32). Jak trefně uvádí žalovaná a jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2018 č. j. 1 Azs 268/2017-22, smyslem fikce povoleného pobytu je opravdu jen ochrana cizince po dobu, kdy se rozhoduje o jeho žádosti. Nelze však předjímat výsledek řízení o žádosti a není tedy možné na základě této fikce rozhodovat v dalších řízeních.“ Soud si je vědom, že Krajský soud v Brně rozhodoval ve věci týkající se jiného aspektu trvalého pobytu, uvedený popis fikce podle § 47 odst. 4 z.p.c. lze však vztáhnout i na projednávanou věc.

24. Žalobkyně podala dne 19. 5. 2021 včasnou žádost o povolení dlouhodobého pobytu za účelem hledání zaměstnání/zahájení podnikání. Ode dne 1. 9. 2021 jí začala svědčit fikce podle § 47 odst. 4 z.p.c., na území i nadále pobývala legálně a vyčkávala rozhodnutí ve věci. Prvostupňový orgán jí následně vydal povolení s platností od 1. 9. 2021 do 30. 5. 2022, které však nabylo právní moci dne 15. 9. 2021. Prvostupňový orgán tedy sám rozhodl, že povolení vydá zpětně. Smyslem fikce povoleného pobytu je opravdu jen ochrana cizince po dobu, kdy se rozhoduje o jeho žádosti. Žalobkyni svědčila fikce podle § 47 odst. 4 z.p.c. od 1. 9. do 14. 9. 2021, která však dne 15. 9. 2021 zanikla a prvostupňový orgán rozhodl, že platnost nového povolení začala již dnem 1. 9. 2021. Opožděné vydání prvostupňového rozhodnutí nelze klást žalobkyni k tíži. Soud proto uzavírá, že žalobkyně pobývala na území za účelem studia od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2021 a následně od 1. 9. 2021 za jinými účely. V souladu s § 68 odst. 2 písm. d) bodu 1 z.p.c. měly být za dobu studia započteny dva roky. Žalobkyně v den podání žádosti již splnila požadovanou dobu pro povolení k trvalému pobytu.

25. Prvostupňový orgán a žalovaná přepočítávaly dobu pěti let na dny, protože se domnívaly, že žalobkyně pobývala na území za účelem studia čtyři roky a čtrnáct dní, a proto chtěly za dané období započíst dva roky a sedm dní. Jak již však soud vysvětlil výše, fikce podle § 47 odst. 4 z.p.c. pouze sloužila k ochraně žalobkyně, která vyčkávala rozhodnutí prvostupňového orgánu, nikoli pro účely výpočtu doby ve smyslu § 68 odst. 1 z.p.c., neboť dne 15. 9. 2021 nabylo právní moci rozhodnutí, které jí povolovalo pobyt za účelem hledání zaměstnání/zahájení podnikání již ode dne 1. 9. 2021.

26. Žalobkyně v žalobě odkázala na řadu soudních rozhodnutí, k nimž se soud postupně vyjádří. Nejprve však soud považuje za nutné vysvětlit počítání času a rozdíl mezi dobou a lhůtou. NSS v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 26. 5. 2022, č. j.: 4 Afs 264/2018-85,

č. 4367/2022 Sb. NSS, uvedl: „Právní teorie rozlišují mezi dobou a lhůtou. Legislativně to bylo výslovně reflektováno v § 601 a násl. nového občanského zákoníku (č. 89/2012 Sb., dále též „NOZ“). Takto například § 603 NOZ uvádí, že práva a povinnosti zaniknou uplynutím doby, na kterou byly omezeny. Podle § 604 NOZ změna v osobě věřitele nebo dlužníka nemá vliv na běh doby nebo lhůty. Ohledně počítání času podle dnů říká § 605 odst. 1 NOZ, že lhůta nebo doba určená podle dnů počíná dnem, který následuje po skutečnosti rozhodné pro její počátek. Ohledně prodloužení plynutí lhůty, avšak již ne doby hovoří § 607 NOZ, podle něhož, případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty pracovní den nejbližší následující. Právní teorie běžně rozlišuje, a to i ve vztahu k procesním řádům, lhůty a doby (viz např. HROMADA, M. § 55 [Zákonné a soudcovské lhůty], In: SVOBODA, Karel, SMOLÍK, Petr, LEVÝ, Jiří, DOLEŽÍLEK, Jiří a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 3. vydání, Praha: C. H. Beck, 2021, str. 349): „Od lhůt je třeba odlišovat doby, tedy vymezení času, po který trvají určité právní účinky [například § 77 odst. 1 písm. d)].“ Systematický rozbor obou pojmů lze nalézt zejména v teorii občanského práva hmotného. Michaela Zuklínová k rozlišení mezi lhůtami a dobami uvádí (viz ZUKLÍNOVÁ, M. § 604 [Význam změny v subjektu závazku pro běh doby a lhůty], In: ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan, FIALA, Josef aj. Občanský zákoník. Komentář. Svazek I (§ 1-645, obecná část), Praha: Wolters Kluwer, 2014, stav elektronické verze v ASPI k 1. 1. 2020): „Dobou se rozumí běh času, resp. časový úsek, vymezený začátkem a koncem, omezující trvání práva nebo povinnosti. Jinak řečeno: po vymezený čas, resp. časový úsek, právo nebo povinnost existují. Zároveň s koncem vymezeného času právo nebo povinnost bez dalšího zaniknou (tj. zaniknou eo ipso). Není tedy třeba, aby nastala nějaká zvláštní právní skutečnost, zejména není třeba, aby někdo (ať některá ze stran, nebo osoba třetí, anebo orgán veřejné moci) projevil vůli směřující k ukončení práva nebo povinnosti (tj. právně jednal). Mezi doby stanovené zákonem patří např. (nejdelší) doba, na kterou je možné sjednat právo stavby, vydržecí doby, doby stanovené v souvislosti s právní úpravou výživného atd. Lhůtou se rozumí běh času, resp. časový úsek, vymezený začátkem a koncem, omezující trvání možnosti uplatnit právo u druhé strany, popř. u jiné osoby, nebo u orgánu veřejné moci, zejména u soudu. Jinak řečeno, je to časový úsek daný k vykonání práva jeho uplatněním, popř. dovoláním se ho. Se lhůtami se lze v komentovaném zákoníku setkat zejména v souvislosti s promlčením a prekluzí, jinak především v souvislosti s plněním povinnosti ze závazku (dluhu).“ Podobně na rozdíl mezi dobou a lhůtou nahlízejí i další komentátoři nového občanského zákoníku (srov. LAVICKÝ, Petr. § 605 [Lhůty určené podle dnů, měsíců nebo let]. In: LAVICKÝ, Petr a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1940, marg. č. 5, Beck online).“

27. Usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2023, sp. zn.: IV. ÚS 2413/22, se týká případu zastavení řízení o žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu nedoložení dokladu o bezdlužnosti na veřejném zdravotním pojištění. Jednalo se tedy o zjevnou vadu podání. Citace, kterou žalobkyně v žalobě uvedla, se týkala stanoviska Nejvyššího správního soudu, který ve věci rozhodoval dříve a který přisvědčil žalované. Rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2011, č. j.: 6 As 21/2011-230, a konkrétně druhá právní věta, na kterou žalobkyně upozornila, se týká lhůt, ve kterých má účastník řízení a správní orgán provést určitý úkon. Žalobkyně však nebyla vázaná lhůtou, v jejímž rámci by byla povinna učinit určitý úkon, měla pouze vyčkat na uplynutí 5 let a následně mohla podat žádost o povolení k trvalému pobytu. Rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2024, č. j.: 2 Azs 10/2024-23, body 26, 29 a 30, se týká zachování lhůty a opět není relevantní pro žalobkynin případ. Žalobkyně pouze vyčkávala na uplynutí doby pěti let a neměla žádné potíže s opožděností svých podání. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2023, č. j.: 33 A 10/2023-86, byl přezkoumán NSS právě rozsudkem ze dne 30. 5. 2024, č. j.: 2 Azs 10/2024-23. Usnesení

Ústavního soudu ze dne 12. 6. 2006, sp. zn.: I. ÚS 643/05, se týká náhrady škody a není relevantní pro projednávanou věc. V rozsudku NSS ze dne 12. 3. 2021, č. j.: 2 Azs 377/2020-29, bylo spornou otázkou, zda lze do 5 let započít dobu, kdy žalobce na území pobýval v režimu § 47 odst. 4 z.p.c. (tzv. fikce pobytu), protože jeho žádost o prodloužení zaměstnanecké karty byla pravomocně zamítnuta, proto opět není pro projednávanou věc relevantní. Rozsudek NSS ze dne 15. 6. 2016, č. j.: 9 Azs 95/2016-29, se věnoval souladu § 68 z.p.c. se směrnicí, o kterém není sporu. Věc, ve které rozhodoval NSS dne 12. 1. 2017, č. j.: 5 Azs 234/2016-21, se týkala stěžovatele, který během řízení o své žádosti přestal splňovat podmínku nepřetržitého a oprávněného pobytu, což rovněž není pro žalobkyni relevantní. Není také sporu o tom, že cizinci vzniká podle § 68 odst. 1 z.p.c. při splnění všech zákonem stanovených podmínek právní nárok na vydání rozhodnutí o udělení trvalého pobytu (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j.: 30 Cdo 2672/2018-II.). Je tedy zřejmé, že žalovaná nezpůsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu absence judikatury správních soudů. Současně není ani nutné, aby správní orgány v každém řízení pracovaly s odbornou literaturou.

28. K souladu směrnice a z.p.c. se NSS opakovaně vyjadřoval. V usnesení ze dne 23. 6. 2025, č. j.: 22 Azs 79/2025-25, uvedl: *„Turzeným rozporem § 68 zákona o pobytu cizinců se Směrnicí 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (dále též „směrnice“), se pak zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 15. 6. 2016, č. j.: 9 Azs 95/2016-29, ve kterém mj. uvedl, že Česká republika závazky ze směrnice transponovala do zákona o pobytu cizinců novelou č. 161/2006 Sb., která nabyla účinnosti dne 27. 4. 2006. Z § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců přitom vyplývají dvě náležitosti nepřetržitého pobytu po dobu 5 let před podáním žádosti, a sice oprávněnost pobytu a fyzická přítomnost na území.“* Česká právní úprava v § 68 z.p.c. tedy odpovídá uvedené směrnici.
29. Žalobkyně dále namítla, že byla poškozena postupem prvostupňového orgánu, který její žádost zamítl, přestože ji měl odmítnout či řízení zastavit, pokud shledal, že nesplnila požadovanou délku pobytu.
30. Výpočet žalobkynina pobytu na území nemohl být prvostupňovému orgánu zřejmý na první pohled. Bylo nutné obstarat výpisy z evidencí, zohlednit různé účely dlouhodobého pobytu, krácení doby studia na polovinu apod. Prvostupňový orgán musel přistoupit k jistému meritornímu přezkumu a provést určité logické úvahy. V případě žalobkyně nebylo rozhodné, zda prvostupňový orgán žádost zamítl, odmítl či řízení zastavil, protože jakmile by prvostupňové rozhodnutí v jakékoli formě nabylo právní moci, odpadla by překážka probíhajícího řízení ve smyslu § 48 odst. 1 s.ř. a žalobkyně mohla podat další žádost. V nálezů Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2019, sp. zn.: II. ÚS 752/18, se uvádí: *„Současný správní řád upravuje institut překážky věci pravomocně rozhodnuté (§ 48 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) a v souladu s dlouhodobou právní doktrínou i soudní praxí jej výslovně spojuje toliko s rozhodnutími pozitivními, a nikoli s rozhodnutími negativními, jimiž správní orgán zamítl žádost či návrh účastníka řízení. Za této situace nelze judikatorně nad rámec zákonné úpravy rozšířit použití této překážky správního řízení i na věci, v nichž dříve došlo k zamítnutí téhož návrhu či žádosti účastníka řízení.“* NSS v rozsudku ze dne 24. 3. 2021, č. j.: 6 As 94/2020-37, konstatoval: *„Stěžovateli je nutno přisvědčit, že zamítnutí jeho předchozí žádosti netvoří překážku věci rozhodnuté a nezabývá tak správní orgán povinností o nově podané žádosti rozhodnout. Dle § 48 odst. 2 správního řádu lze přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Toto ustanovení tak překážku věci*

rozhodnuté omezuje pouze na rozhodnutí, jimiž bylo přiznáno právo či uložena povinnost. Pokud tedy správní orgán rozhodl negativně o žádosti či návrhu účastníka řízení, nic tomuto účastníkovi nebrání podat žádost opětovně. K tomu stěžovatel správně poukazuje na náleze Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. II. ÚS 752/18, ve kterém Ústavní soud dospěl k totožnému závěru s tím, že rozšiřování této překážky nad rámec zákonné úpravy i na věci, v nichž dříve došlo k zamítnutí téhož návrhu či žádosti účastníka řízení, není možné a zakládalo by porušení práva na soudní a jinou právní ochranu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny.“ Prvostupňový orgán a žalovaná sice při výpočtu nesprávně zohlednily fikci podle § 47 odst. 4 z.p.c. (když za dané období žalobkyně zároveň požívala dlouhodobý pobyt, jakkoliv o tom bylo rozhodnuto zpětně), samotná forma jejich rozhodnutí však nebyla způsobila žalobkyni poškodit. Žalobkyně po nabytí právní moci negativního rozhodnutí bez ohledu na jeho formu mohla podat další žádost o povolení k trvalému pobytu, o které by při splnění všech náležitostí bylo meritorně rozhodnuto.

31. Dále žalobkyně namítla podjatost úřední osoby X. Podjatost je však podle ust. § 14 odst. 1 s.ř. dána, pokud lze důvodně předpokládat, že má úřední osoba zájem na výsledku řízení s ohledem na její poměr k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům. Žalobkyně neuvedla, že by se s X. buď jen znala nebo jaký by X. mohla mít zájem na neudělení povolení k trvalému pobytu. Ze správního spisu žádné pochybnosti o její nepodjatosti nevyplynou. Forma rozhodnutí prvostupňového orgánu nebyla způsobila žalobkyni poškodit, jak soud uvedl výše. Možné průtahy nejsou předmětem projednávané věci, protože soud nyní vede řízení o žalobě proti rozhodnutí, nikoli ve věci ochrany proti nečinnosti správního orgánu; ze správního spisu ani tvrzení žalobkyně přitom nikterak nevyplynulo, že by délka tohoto řízení mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Řízení o nové žádosti o povolení k trvalému pobytu X. musela zastavit pro překážku věci zahájené (tzv. litispendence) podle § 48 odst. 1 s.ř., protože žalobkyně již předtím podala odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Soud proto neshledal, že by X. měla zájem na výsledku řízení.
32. Z výše uvedených důvodů soud žalobou napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení.
33. V dalším řízení budou správní orgány vycházet z podkladů, které si opatřily a ze kterých plyne, že žalobkyně pobývala na území ČR od 1. 9. 2021 za účelem hledání zaměstnání/zahájení podnikání. Podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. jsou správní orgány vysloveným právním názorem Městského soudu v Praze vázány.
34. Podle § 78 odst. 3 s.ř.s. soud přistoupil i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť zásadní vada spočívající ve výpočtu doby potřebné pro udělení trvalého pobytu se týkala již řízení před správním orgánem prvního stupně.
35. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.; žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšné žalované. Náklady vynaložené žalobkyní v daném řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, jiné náklady jí nevznikly a ani žádné neuplatňovala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. října 2025

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce